

The Relationship of Spiritual Intelligence and Character Strengths with Psychological Well-Being through Feminine Identity based on the Third Pattern

1. Ghadis Rostami[✉]: Department of Psychology, Ahv.C., Islamic Azad University, Ahvaz, Iran
 2. Parvin Ehteshamzadeh^{✉*}: Department of Psychology, Ahv.C., Islamic Azad University, Ahvaz, Iran
 3. Fatemeh Sadat Marashian[✉]: Department of Psychology, Ahv.C., Islamic Azad University, Ahvaz, Iran
 4. Marziyeh Talebzadeh Shoushtari[✉]: Department of Psychology, Ahv.C., Islamic Azad University, Ahvaz, Iran
- *Corresponding Author's Email: p_ehtesham85@iau.ac.ir

Received: 2025-06-27

Revised: 2025-09-11

Accepted: 2025-10-22

Published: 2025-11-13

Abstract

Introduction and Aim: Psychological well-being indicates individual and social health that is influenced by various factors. As a result, the aim of this study was investigate the relationship of spiritual intelligence and character strengths with psychological well-being through feminine identity based on the third pattern.

Methodology: This study was cross-sectional from type of correlation. The population of this research included all female students of Tehran city universities in the 2023-4 academic years, which 380 students were selected as a sample using multistage cluster random sampling method. The instruments of the present research included the Spiritual Intelligence Questionnaire (Abdollahzadeh et al., 2009), Character Strengths Scale (Peterson & Seligman, 2004), Psychological Well-Being Scale (Ryff, 1989), and Researcher-Made Questionnaire of Feminine Identity based on the Third Pattern. The data of this study were analyzed using the structural equation modeling method in SPSS and AMOS software version 25.

Findings: The findings of this study showed that the model of the relationship of spiritual intelligence and character strengths with psychological well-being through feminine identity based on the third pattern had a good fit. Also, the direct effect of spiritual intelligence and character strengths on feminine identity and the direct effect of feminine identity on psychological well-being was positive and significant ($P < 0.05$), but the direct effect of spiritual intelligence and character strengths on psychological well-being was not significant ($P > 0.05$). In addition, the indirect effect of spiritual intelligence and character strengths on psychological well-being through feminine identity was positive and significant ($P < 0.05$).

Conclusion: According to the results of this research, to increase psychological well-being, it is possible to provide the basis for improving and promoting spiritual intelligence, character capabilities, and female identity through educational workshops.

Keywords: Spiritual Intelligence, Character Strengths, Psychological Well-Being, Feminine Identity.

How to Cite: Rostami, Gh., Ehteshamzadeh, P., Marashian, F. S., & Talebzadeh Shoushtari, M. (2025). The Relationship of Spiritual Intelligence and Character Strengths with Psychological Well-Being through Feminine Identity based on the Third Pattern. *Psychology of Motivation, Behavior, and Health*, 3(3), 1-14.

Copyright: © 2025 by the authors. Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Extended Abstract

Introduction and Aim

Psychological well-being as a complex, multidimensional construct derived from the positive psychology approach, refers to a sense of well-being, comfort, and satisfaction with life in line with the development of potential capabilities and talents (Siah et al., 2023). This construct is a psychological component of quality of life and includes six parts: self-acceptance and a positive attitude towards oneself, positive relationships with others, autonomy and a sense of independence, a purposeful and meaningful life, a sense of continuous and personal growth, and the ability to master and manage the environment (Li et al., 2025). Well-being means an individual's overall positive evaluation of life based on personal goals and is formed based on the degree of access to them (Vekara et al., 2024). People with high psychological well-being experience more positive and pleasant feelings in life, have more feelings of hope, happiness, and life satisfaction, use adaptive and consistent coping strategies to face and deal with life's challenges and tensions, and experience fewer negative and unpleasant feelings (Wang et al., 2024).

One of the factors related to psychological well-being is spiritual intelligence (Bahrapouri et al., 2026). Spiritual intelligence is a dynamic, evolutionary, conscious and multidimensional construct that includes existential thinking, transcendental awareness, personal meaning and capacity, and the expansion of awareness and consciousness, and through the coordination of all dimensions of physical, mental, emotional and social life, it increases adaptation and improves the quality of life (Walter et al., 2024). Spiritual intelligence represents a type of adaptation and problem-solving behavior and the highest levels of development in the cognitive, moral and emotional domains that help individuals to adapt to different phenomena and events and achieve internal and external integration (Rajan et al., 2024).

Another factor related to psychological well-being is character strengths (Xie et al., 2020). Character strengths are another construct derived from the positive psychology approach that prevents the effects and consequences of stress and reduces problems such as violence, aggression, substance use, etc. (Gander et al., 2024). Positive psychology focuses and emphasizes strengths and capabilities instead of focusing on the absence and reduction of weaknesses. Therefore, positive psychologists have provided models of good character and personality, of which character

strengths are the most important (Naddaf & Lavy, 2023). Character strengths enable people to be happier and more hopeful in life, behave in a more proactive and healthier manner, use support networks to solve problems and challenges, and evaluate potential incidents and events as less threatening or control and manage their reactions to these incidents and events (McGrath, 2023).

One of the possible mediating variables between spiritual intelligence and character strengths with psychological well-being is feminine identity. Identity is a combination of beliefs, values, roles, behaviors, and various cognitive, moral, and scientific skills that, as a coherent and organized whole, create a sense of connectedness (Guffman et al., 2022). Feminine identity based on the third pattern is a dynamic, complex, and multidimensional construct that is not limited to biological roles or traditional stereotypes, but rather a construct built in the context of social interactions, cultural values, personal experiences, and psychological factors. Accordingly, a woman has a composite and flexible identity according to individual, social, and cultural contexts (Farahmand & Tavangar, 2018). This identity, which is based on Iranian Islamic and revolutionary thought is a combination of women's family and social roles and highlights her position not only in the home environment as a mentor for generations, but also in the cultural, scientific, and political arenas. This pattern unlike the two extreme Western and traditional exclusionary patterns, simultaneously emphasizes women's human dignity, freedom, and responsibility (Razavi, 2025).

Psychological well-being indicates individual and social health that is influenced by various factors. As a result, the aim of this study was investigate the relationship of spiritual intelligence and character strengths with psychological well-being through feminine identity based on the third pattern.

Methodology

This study was cross-sectional from type of correlation. The population of this research included all female students of Tehran city universities in the 2023-4 academic years, which 380 students were selected as a sample using multistage cluster random sampling method.

In this sampling method, two universities (one free university and one state university) were randomly selected from all public and private universities in Tehran, and then two faculties and a number of classes were randomly selected from each university. Female students who met the inclusion criteria were

selected as samples. The inclusion criteria included being between 20 and 45 years old, willing to participate in the study, not being addicted to or taking psychiatric medications, not receiving psychological services in the past three months, and not having experienced stressful events such as divorce or death of a loved one in the past three months. The exclusion criteria included not completing the research instruments and not responding to more than ten percent of the items.

The instruments of the present research included the Spiritual Intelligence Questionnaire ([Abdollahzadeh et al., 2009](#)), Character Strengths Scale ([Peterson & Seligman, 2004](#)), Psychological Well-Being Scale ([Ryff, 1989](#)), and Researcher-Made Questionnaire of Feminine Identity based on the Third Pattern. The data of this study were analyzed using the structural equation modeling method in SPSS and AMOS software version 25.

Findings

The findings of this study showed that the model of the relationship of spiritual intelligence and character strengths with psychological well-being through

feminine identity based on the third pattern had a good fit. Also, the direct effect of spiritual intelligence and character strengths on feminine identity and the direct effect of feminine identity on psychological well-being was positive and significant ($P < 0.05$), but the direct effect of spiritual intelligence and character strengths on psychological well-being was not significant ($P > 0.05$). In addition, the indirect effect of spiritual intelligence and character strengths on psychological well-being through feminine identity was positive and significant ($P < 0.05$).

Discussion and Conclusion

According to the results of this research, to increase psychological well-being, it is possible to provide the basis for improving and promoting spiritual intelligence, character capabilities, and female identity through educational workshops. As a result, educational and cultural policymakers should pay attention to the role of cultural, religious, and personality variables in designing and implementing programs related to health and well-being.

رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم

۱. قدیس رستمی[✉]: گروه روان‌شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران
 ۲. پروین احتشام‌زاده[✉]: گروه روان‌شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران
 ۳. فاطمه سادات مرعشیان[✉]: گروه روان‌شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران
 ۴. مرضیه طالب‌زاده شوشتری[✉]: گروه روان‌شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران
- *ایمیل نویسنده مسئول: p_ehtesham85@iau.ac.ir

دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۰۶ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۶/۲۰ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۷/۳۰ انتشار: ۱۴۰۴/۰۹/۰۱

چکیده

مقدمه و هدف: بهزیستی روان‌شناختی نشان‌دهنده سلامت فردی و اجتماعی است که تحت تاثیر عوامل مختلفی می‌باشد. در نتیجه، هدف این مطالعه بررسی رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم بود.

روش‌شناسی: این مطالعه مقطعی از نوع همبستگی بود. جامعه این پژوهش شامل همه دانشجویان زن دانشگاه‌های شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۳ بودند که ۳۸۰ دانشجوی با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش حاضر شامل پرسشنامه هوش معنوی (عبدالله‌زاده و همکاران، ۱۳۸۸)، مقیاس توانمندی‌های منش (پترسون و سلیگمن، ۲۰۰۴)، مقیاس بهزیستی روان‌شناختی (ریف، ۱۹۸۹) و پرسشنامه محقق‌ساخته هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم بودند. داده‌های این مطالعه با روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS و AMOS نسخه ۲۵ تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان داد که مدل رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم برازش مناسبی داشت. همچنین، اثر مستقیم هوش معنوی و توانمندی‌های منش بر هویت زنانه و اثر مستقیم هویت زنانه بر بهزیستی روان‌شناختی مثبت و معنادار بود ($P < ۰/۰۵$)، اما اثر مستقیم هوش معنوی و توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی معنادار نبود ($P > ۰/۰۵$). علاوه بر آن، اثر غیرمستقیم هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مثبت و معنادار بود ($P < ۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این پژوهش برای افزایش بهزیستی روان‌شناختی می‌توان زمینه را برای بهبود و ارتقای هوش معنوی، توانمندی‌های منش و هویت زنانه از طریق کارگاه‌های آموزشی فراهم نمود.

کلیدواژگان: هوش معنوی، توانمندی‌های منش، بهزیستی روان‌شناختی، هویت زنانه.

مجاز و حق نشر: © ۱۴۰۴ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

نحوه استناددهی: رستمی، قدیس؛ احتشام‌زاده، پروین؛ مرعشیان، فاطمه سادات و طالب‌زاده شوشتری، مرضیه. (۱۴۰۴). رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم. *روان‌شناسی انگیزش، رفتار و سلامت*، ۳(۳)، ۱-۱۴.

مقدمه

بهبودی روان‌شناختی به‌عنوان سازه‌ای پیچیده، چندبعدی و برگرفته از رویکرد روان‌شناسی مثبت‌نگر به احساس رفاه، آسایش و رضایت‌مندی از زندگی در راستای شکوفایی توانمندی‌ها و استعدادهای بالقوه اشاره دارد (Siah et al., 2023). این سازه جزء روان‌شناختی کیفیت زندگی و شامل شش بخش پذیرش خود و نگرش مثبت به خود، رابطه مثبت با دیگران، خودمختاری و احساس استقلال، زندگی هدفمند و معنادار، احساس رشد مستمر و شخصی و توانمندی تسلط و مدیریت محیط است (Li et al., 2025). بهبودی به معنای ارزیابی کلی مثبت فرد از زندگی بر اساس هدف‌های شخصی است و بر اساس میزان دسترسی به آنها شکل می‌گیرد (Vekara et al., 2024). بهبودی روان‌شناختی به معنای تلاش در جهت تحقق توانایی‌ها و استعدادهای بالقوه یا تلاش برای شکوفایی، استعلا و ارتقاء آنها می‌باشد (Hodgdon et al., 2023). داشتن احساس بهبودی افراد را به سمت موفقیت بیشتر در زندگی، کیفیت زندگی مطلوب‌تر، ارتباط اجتماعی حمایت‌گرایانه سالم‌تر و سلامت جسمی و روانی بالاتر رهنمون می‌سازد (Loo et al., 2024). افراد دارای بهبودی روان‌شناختی بالا در زندگی بیشتر احساس‌های مثبت و خوشایند را تجربه می‌کنند، احساس امید، شادکامی و رضایت از زندگی بیشتری دارند، برای مواجهه و مقابله با چالش‌ها و تنش‌های زندگی از راهبردهای مقابله‌ای انطباقی و سازگار استفاده می‌نمایند و کمتر احساس‌های منفی و ناخوشایند را تجربه می‌کنند (Wang et al., 2024).

یکی از عوامل مرتبط با بهبودی روان‌شناختی، هوش معنوی است (Bahrampour et al., 2026). معنویت به‌عنوان یک ظرفیت مثبت در کیفیت زندگی و بعد چهارم سلامت بعد از سلامت جسمی، روانی و اجتماعی به استفاده از مفاهیم و اطلاعات معنوی برای حل سازگاران و انطباقی مسائل و چالش‌های زندگی اشاره دارد (Korkut et al., 2025). هوش معنوی سازه‌ای پویا، تکاملی، آگاهانه و چندبعدی شامل تفکر وجودی، آگاهی متعالی، معنا و ظرفیت شخصی و گسترش آگاهی و هشیاری است و از طریق هماهنگی همه ابعاد زندگی جسمی، روانی، هیجانی و اجتماعی باعث افزایش سازگاری و بهبود کیفیت زندگی می‌شود (Walter et al., 2024).

این سازه به معنای مجموعه‌ای از توانایی‌ها، ظرفیت‌ها و منابع معنوی برای افزایش انطباق‌پذیری و سازگاری با محیط و حل رویدادهای تنش‌زا است (Nilsson, 2024). این هوش به حل مسائلی کمک می‌کند که ماهیت منطقی، احساسی، معنایی و ارزشی دارند و افراد دارای هوش معنوی بالا زندگی خود را در وضعیت و حالتی گسترده از وسعت و غنا قرار می‌دهند (Parattukudi et al., 2022). هوش معنوی نشان‌دهنده نوعی سازگاری و رفتار حل مسئله و بالاترین سطوح رشد در حیطه‌های شناختی، اخلاقی و هیجانی است که در جهت هماهنگی افراد با پدیده‌ها و رویدادهای مختلف و دستیابی به یکپارچگی درونی و بیرونی کمک می‌کند (Rajan et al., 2024).

یکی دیگر از عوامل مرتبط با بهبودی روان‌شناختی، توانمندی‌های منش است (Xie et al., 2020). منش به جنبه‌هایی از صفات و ویژگی‌های مثبت شخصیتی و رفتاری اشاره دارد که از نظر اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند و سبب تحول مثبت و بهبود سلامت و کیفیت زندگی می‌شوند (Kretschmar et al., 2022). توانمندی‌های منش یکی دیگر از سازه‌های برگرفته از رویکرد روان‌شناسی مثبت‌نگر است که از آثار و پیامدهای استرس‌پیشگیری و سبب کاهش مشکل‌هایی مانند خشونت، پرخاشگری، مصرف مواد و غیره می‌شود (Gander et al., 2024). روان‌شناسی مثبت‌نگر به جای تمرکز بر نبود و کاهش ضعف‌ها بر نقاط قوت و توانمندی‌ها تمرکز و تأکید می‌کند. بنابراین، روان‌شناسان مثبت‌نگر به ارائه الگوهای درباره منش و شخصیت خوب پرداختند که توانمندی‌های منش مهم‌ترین آن می‌باشد (Naddaf & Lavy, 2023). سازه توانمندی‌های منش به هر فرآیند روان‌شناختی گفته می‌شود که به فرد کمک می‌کند به شیوه فکر یا رفتار نماید که برای خود و جامعه مفید باشد (Herman et al., 2024). توانمندی‌های منش سبب می‌شوند که افراد در زندگی شادتر و امیدوارتر باشند، به شیوه فعالانه‌تر و سالم‌تری رفتار نمایند، از شبکه‌های حمایتی برای حل مشکل‌ها و چالش‌ها استفاده کنند و حوادث و رویدادهای بالقوه را کمتر تهدیدکننده ارزیابی نمایند و یا اینکه واکنش‌های خود را نسبت به این حوادث و رویدادها کنترل و مدیریت نمایند (McGrath, 2023).

یکی از متغیرهای میانجی احتمالی بین هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهبودی روان‌شناختی، هویت زنانه است. هویت ترکیبی از

باورها، ارزش‌ها، نقش‌ها، رفتارها و مهارت‌های مختلف شناختی، اخلاقی و علمی می‌باشد که به صورت یک کل منسجم و سازمان‌یافته باعث احساس پیوستگی می‌شود (Guffman et al., 2022). هویت یک جنبه احساسی و درونی می‌باشد که فرد بر اساس آن احساس تداوم، ثبات، بی‌نظیری و یکپارچگی می‌کند (Lanfranco et al., 2023). هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم سازه‌ای پویا، پیچیده و چندبعدی می‌باشد که فقط به نقش‌های بیولوژیکی یا کلیشه‌های سنتی محدود نمی‌شود، بلکه سازه‌ای ساخته شده در بستر تعامل‌های اجتماعی، ارزش‌های فرهنگی، تجربه‌های فردی و عوامل روان‌شناختی می‌باشد. بر این اساس، زن دارای هویتی ترکیبی و انعطاف‌پذیر طبق زمینه‌های فردی، اجتماعی و فرهنگی است (Farahmand & Tavangar, 2018). این هویت که بر اساس اندیشه اسلامی و انقلابی ایران شکل گرفته تلفیقی از نقش‌های خانوادگی و اجتماعی زن می‌باشد و جایگاه او را نه تنها در محیط خانه به عنوان مربی نسل‌ها، بلکه در عرصه‌های فرهنگی، علمی و سیاسی نیز برجسته می‌کند و این الگو برخلاف دو الگوی افراطی غربی و تفریطی سنتی به طور همزمان بر کرامت انسانی، آزاد و مسئولیت زن تاکید می‌کند (Razavi, 2025). نگاه الگوی سوم به زند فارغ از جنسیت و توجه صرف به حقیقت وجود انسان می‌باشد و این الگو ضمن تایید طبیعت متفاوت زن و مرد به لحاظ جسمی و روانی، همواره بر تساوی یا عدالت در حقوق اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و معنوی تاکید می‌کند و با توجه به اقتضای سرشت زن و مرد برای آنها مسئولیت‌ها و فعالیت‌های متفاوتی را با ثواب یکسان مشخص کرده است (Khani & Mahdian, 2023).

پژوهش‌های درباره روابط هوش معنوی، توانمندی‌های منش، هویت و بهزیستی روان‌شناختی انجام شده است. برای مثال، نتایج پژوهش Kazemi et al (2021) نشان داد که هوش معنوی با سبک‌های هویت اطلاعاتی، هنجاری و متعهد دانشجویان رابطه مثبت و معنادار و با سبک هویت اجتنابی آنان رابطه منفی و معنادار وجود داشت. Borjali & Khosravi (2016) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین هوش معنوی با اختلال در هویت فردی دانشجویان رابطه منفی و معنادار وجود داشت. افزون بر آن، نتایج پژوهش Bahrampouri et al (2026) حاکی از آن بود که هوش معنوی بر بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه اثر مستقیم مثبت و

معنادار داشت. در پژوهشی دیگر Gholami et al (2025) گزارش کردند که هوش معنوی بر اخلاق حرفه‌ای و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان اثر مستقیم مثبت و معنادار داشت. همچنین، نتایج پژوهش Seifi Fathabad et al (2024) نشان داد که توانمندی‌های منش بر هویت اخلاقی و اخلاق حرفه‌ای معلمان اثر مستقیم مثبت و معنادار داشت. Villacis et al (2023) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که توانمندی‌های منش با هویت نوجوانان و جوانان رابطه مثبت و معنادار داشت. افزون بر آن، نتایج پژوهش Taheri et al (2022) حاکی از آن بود که توانمندی‌های منش بر بهزیستی اجتماعی، بهزیستی روان‌شناختی و بهزیستی معنوی دانش‌آموزان اثر مستقیم مثبت و معنادار داشت. در پژوهشی دیگر Xie et al (2020) گزارش کردند که توانمندی‌های منش و بهزیستی روان‌شناختی پرستاران اثر مستقیم مثبت و معنادار داشت. علاوه بر آن، نتایج پژوهش Seyf et al (2024) نشان داد که هویت مجازی با بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه مثبت و معنادار داشت. Safari & Homaei (2023) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که هویت اخلاقی بر تاب‌آوری و بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم اثر مستقیم مثبت و معنادار داشت.

بهزیستی روان‌شناختی زنان به عنوان قشری از جامعه و تربیت‌کنندگان نسل آینده مورد توجه بسیاری از پژوهشگران قرار گرفته و هنوز هم نیاز به توجه بیشتری می‌باشد. بنابراین، باید عوامل مرتبط و موثر بر بهزیستی روان‌شناختی آنان را شناسایی و سپس بر اساس آنها راهکارهایی برای بهبود و ارتقای بهزیستی روان‌شناختی طراحی و اجرا کرد. با اینکه پژوهش‌هایی درباره روابط هوش معنوی، توانمندی‌های منش، هویت با بهزیستی روان‌شناختی انجام شده، اما هم پژوهش‌های اندکی در این زمینه انجام شده و هم پژوهشی در این زمینه با میانجی هویت (هویت زنانه) یافت نشد. نتایج این پژوهش می‌تواند به متخصصان و برنامه‌ریزان مربوط به زنان و خانواده در طراحی برنامه‌هایی جهت بهبود و ارتقای بهزیستی روان‌شناختی آنان کمک شایانی نماید. در نتیجه، هدف این مطالعه بررسی رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم بود.

روش‌شناسی

این مطالعه مقطعی از نوع همبستگی بود. جامعه این پژوهش شامل همه دانشجویان زن دانشگاه‌های شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۳ بودند که ۳۸۰ دانشجویان با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. در این روش نمونه‌گیری از میان همه دانشگاه‌های دولتی و آزاد شهر تهران تعداد دو دانشگاه (یک دانشگاه آزاد و یک دانشگاه دولتی) به روش تصادفی انتخاب و سپس از هر دانشگاه تعداد دو دانشکده و از هر دانشکده تعدادی کلاس به روش تصادفی انتخاب و دانشجویان زن در صورت داشتن ملاک‌های ورود به مطالعه به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به مطالعه شامل سن ۲۰ تا ۴۵ سال، تمایل جهت شرکت در پژوهش، عدم اعتیاد و مصرف داروهای روان‌پزشکی، عدم دریافت خدمات روان‌شناختی در سه ماه گذشته و عدم وقوع رخداد‌های تنش‌زا مانند طلاق و مرگ نزدیکان در سه ماه گذشته بودند. همچنین، ملاک‌های خروج از مطالعه شامل انصراف از تکمیل ابزارهای پژوهش و عدم پاسخگویی به بیش از ده درصد گویه‌ها بودند.

به منظور انجام این پژوهش ابتدا مجوزهای لازم اخذ و هماهنگی‌های لازم به عمل آمد. در مرحله بعد، اقدام به نمونه‌گیری از میان دانشجویان زن بر اساس ملاک‌های ورود به مطالعه به تعداد ۴۰۰ نفر شد. برای نمونه‌های اهمیت و ضرورت پژوهش تشریح به آنان درباره رعایت نکات اخلاقی تعهد و اطمینان داده شد و سپس از آنان خواسته شد تا فرم رضایت‌نامه شرکت آگاهانه در پژوهش را امضاء نمایند. در مرحله بعد از آنها خواسته شد تا به ابزارهای پژوهش با دقت و به‌صورت کامل پاسخ دهند. نکته حائز اهمیت دیگر اینکه به نمونه‌ها توضیح داده شد که هیچ پاسخ صحیح یا غلطی وجود ندارد و بهترین پاسخ، پاسخی است که گویای وضعیت موجود و واقعی باشد. پس از تکمیل ابزارهای پژوهش توسط دانشجویان زن از آنان به دلیل شرکت در پژوهش و پاسخ‌دهی به ابزارهای پژوهش تقدیر و تشکر به عمل آمد. در این پژوهش برای گردآوری داده‌ها از چهار ابزار زیر استفاده شد.

۱. پرسشنامه هوش معنوی (Spiritual Intelligence Questionnaire): پرسشنامه هوش معنوی برای اندازه‌گیری هوش معنوی توسط Abdollahzadeh et al (2009) ساخته شد. این

پرسشنامه دارای ۲۹ گویه است که هر گویه با استفاده از مقیاس هفت درجه‌ای لیکرت از یک (کاملاً مخالفم) تا هفت (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری و نمره پرسشنامه با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه می‌شود. بنابراین، حداقل و حداکثر نمره در پرسشنامه هوش معنوی برابر با ۲۹ و ۲۰۳ است و نمره بیشتر نشان‌دهنده هوش معنوی بالاتر می‌باشد. سازندگان روایی محتوایی ابزار را با نظر متخصصان تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ گزارش کردند. در پژوهش حاضر روایی محتوایی پرسشنامه هوش معنوی با استفاده از نظر متخصصان حوزه روان‌شناسی مطلوب ارزیابی و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۳ به‌دست آمد.

۲. مقیاس توانمندی‌های منش (Character Strengths Scale): مقیاس توانمندی‌های منش برای اندازه‌گیری توانمندی‌های منش توسط Peterson & Seligman (2004) ساخته شد. این مقیاس دارای ۲۴ گویه در شش مولفه است که هر گویه با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از یک (اصلاً قبول ندارم) تا پنج (کاملاً قبول دارم) نمره‌گذاری و نمره مقیاس با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه می‌شود. بنابراین، حداقل و حداکثر نمره در مقیاس توانمندی‌های منش برابر با ۲۴ و ۱۲۰ است و نمره بیشتر نشان‌دهنده توانمندی‌های منش بالاتر می‌باشد. سازندگان روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۰ گزارش کردند. در ایران، Bahraei & Haroon Rashidi (2020) پایایی مقیاس توانمندی‌های منش را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۸ گزارش نمودند. در پژوهش حاضر روایی محتوایی مقیاس توانمندی‌های منش با استفاده از نظر متخصصان حوزه روان‌شناسی مطلوب ارزیابی و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به‌دست آمد.

۳. مقیاس بهزیستی روان‌شناختی (Psychological Well-Being Scale): مقیاس بهزیستی روان‌شناختی برای اندازه‌گیری بهزیستی روان‌شناختی توسط Ryff (1989) ساخته شد. این مقیاس دارای ۱۸ گویه در شش مولفه است که هر گویه با استفاده از مقیاس شش درجه‌ای لیکرت از یک (کاملاً مخالفم) تا شش (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری و نمره مقیاس با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه می‌شود. بنابراین، حداقل و حداکثر نمره در مقیاس بهزیستی روان‌شناختی برابر

نمره پرسشنامه با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه می‌شود. بنابراین، حداقل و حداکثر نمره در پرسشنامه هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم برابر با ۶۹ و ۳۴۵ است و نمره بیشتر نشان‌دهنده هویت مطلوب‌تر می‌باشد. پژوهشگران پژوهش حاضر روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و تایید و پایایی آن را با هر دو روش آلفای کرونباخ و ترکیبی ۰/۹۸ گزارش کردند. داده‌های این مطالعه با روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS و AMOS نسخه ۲۵ تحلیل شدند.

یافته‌ها

در مطالعه حاضر تعداد ۲۰ پرسشنامه ناقص و مخدوش یا به اصطلاح مفقوده وجود داشت و بر همین اساس تحلیل‌ها برای ۳۸۰ نفر انجام شد. بنابراین، نرخ مشارکت در پژوهش ۹۵ درصد و نرخ ریزش در پژوهش ۵ درصد بود. نتایج فراوانی و درصد فراوانی اطلاعات جمعیت‌شناختی دانشجویان پژوهش حاضر در جدول ۱ گزارش شد.

جدول ۱. نتایج فراوانی و درصد فراوانی اطلاعات جمعیت‌شناختی دانشجویان پژوهش حاضر

متغیر	سطح	فراوانی	درصد فراوانی
وضعیت تأهل	متاهل	۲۰۰	۵۲/۶۳
	مجرد	۱۸۰	۴۷/۳۷
	۲۱-۲۵	۱۸۵	۴۸/۶۸
سن (سال)	۲۶-۳۰	۹۵	۲۵/۰۰
	۳۱-۳۵	۴۸	۱۲/۶۳
	۳۶-۴۰	۳۶	۹/۴۷
	بالتر از ۴۰	۱۶	۴/۲۱

کشیدگی هوش معنوی، توانمندی‌های منش، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان پژوهش حاضر در جدول ۲ گزارش شد.

با ۱۸ و ۱۰۸ است و نمره بیشتر نشان‌دهنده بهزیستی روان‌شناختی بالاتر می‌باشد. سازندگان روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ گزارش کردند. در ایران، Seyf et al (2024) پایایی مقیاس بهزیستی روان‌شناختی را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ گزارش نمودند. در پژوهش حاضر روایی محتوایی مقیاس بهزیستی روان‌شناختی با استفاده از نظر متخصصان حوزه روان‌شناسی مطلوب ارزیابی و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴ به‌دست آمد.

۴. پرسشنامه محقق ساخته هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم (Researcher-Made Questionnaire of Feminine Identity based on the Third Pattern)

مقیاس هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم برای اندازه‌گیری هویت زنانه توسط سازندگان پژوهش حاضر ساخته شد. این پرسشنامه دارای ۶۹ گویه در پنج مولفه است که هر گویه با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از یک (کاملاً مخالفم) تا پنج (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری و

بر اساس نتایج جدول ۱، بیشتر دانشجویان پژوهش حاضر متأهل (۵۲/۶۳ درصد) و دارای سن ۲۱-۲۵ سال (۴۸/۶۸ درصد) بودند. نتایج میانگین، انحراف معیار، حداقل نمره، حداکثر نمره، کجی و

جدول ۲. نتایج میانگین، انحراف معیار، حداقل نمره، حداکثر نمره، کجی و کشیدگی هوش معنوی، توانمندی‌های منش، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان پژوهش حاضر

متغیر	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	کجی	کشیدگی
هوش معنوی	۱۰۹/۴۴	۱۸/۷۶	۸۴	۱۳۲	-۰/۰۸	-۰/۹۳
توانمندی‌های منش	۸۱/۶۸	۱۱/۸۳	۵۸	۹۲	۰/۲۷	-۱/۰۵۸
هویت زنانه	۲۵۱/۲۰	۳۲/۰۵	۱۹۹	۳۱۰	۰/۰۶	-۱/۱۵

بهریستی روان‌شناختی	۶۹/۳۴	۱۰/۴۱	۵۴	۸۹	۰/۰۳	-۱/۲۳
بر اساس نتایج جدول ۲، فرض نرمال بودن متغیرهای پژوهش حاضر شامل هوش معنوی، توانمندی‌های منش، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم و بهزیستی روان‌شناختی به دلیل قراردادن در دامنه ± 2 رد نشد. همچنین، فرض هم‌خطی چندگانه به دلیل کمتر از ۱۰ بودن مقدار عامل تورم واریانس رد شد. علاوه بر آن، فرض همبستگی پسماندها	به دلیل قراردادن مقدار دوربین- واتسون در دامنه ۱/۵ الی ۲/۵ رد شد. بنابراین، شرایط برای استفاده از روش تحلیل مدل‌سازی معادلات ساختاری وجود داشت. نتایج ضرایب همبستگی هوش معنوی، توانمندی‌های منش، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان پژوهش حاضر در جدول ۳ ارائه شد.					

جدول ۳. نتایج ضرایب همبستگی هوش معنوی، توانمندی‌های منش، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان پژوهش حاضر

متغیر	۱	۲	۳	۴
۱. هوش معنوی	۱			
۲. توانمندی‌های منش	۰/۴۱***	۱		
۳. هویت زنانه	۰/۳۳***	۰/۳۵***	۱	
۴. بهزیستی روان‌شناختی	۰/۲۷***	۰/۳۱***	۰/۴۶***	۱

*** $P < 0.001$

بر اساس نتایج جدول ۳، بین هوش معنوی، توانمندی‌های منش، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان رابطه مثبت و معنادار وجود داشت ($P < 0.001$). نتایج شاخص‌های

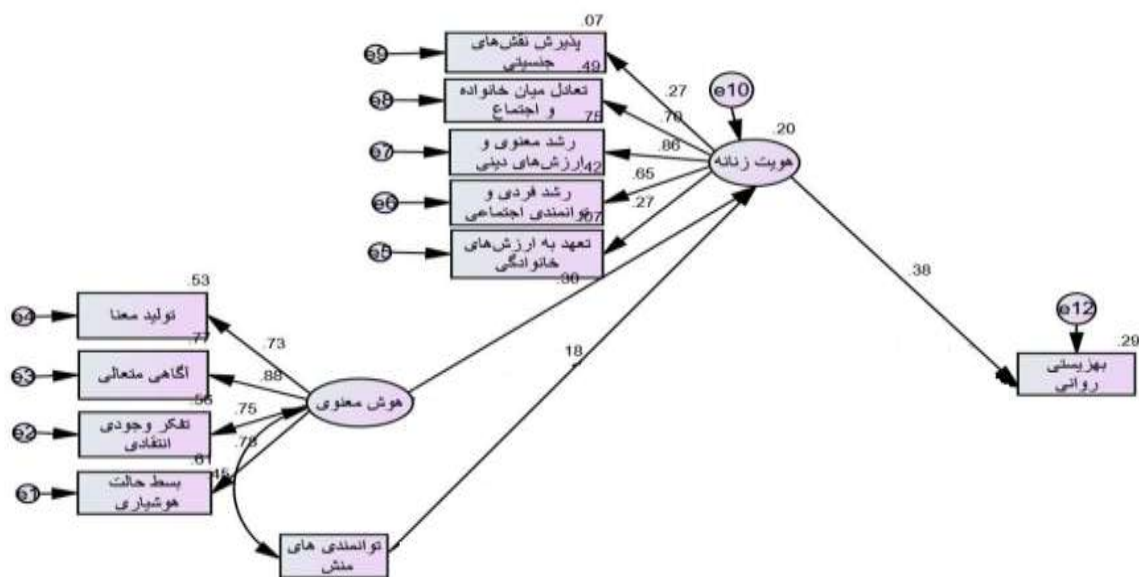
برآزش مدل رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم دانشجویان پژوهش حاضر در جدول ۴ ارائه شد.

جدول ۴. نتایج شاخص‌های برآزش مدل رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم دانشجویان پژوهش حاضر

شاخص	χ^2/df	IFR	CFI	NFI	RMSEA	P Close
مقدار محاسبه شده	۲/۱۱	۰/۹۴	۰/۹۳	۰/۹۰	۰/۰۷	۰/۰۶
حد پذیرش	< 3	≥ 0.90	≥ 0.90	≥ 0.90	< 0.08	< 0.10

بر اساس نتایج جدول ۴، مدل رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم برآزش مناسبی داشت. نتایج مدل‌سازی معادلات ساختاری برای مدل رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی

روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم دانشجویان پژوهش حاضر در شکل ۱ و اثرهای مستقیم و غیرمستقیم آن در جدول ۵ ارائه شد.

شکل ۱. نتایج مدل‌سازی معادلات ساختاری برای مدل رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم دانشجویان پژوهش حاضر

جدول ۵. نتایج اثرهای مستقیم و غیرمستقیم مدل رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم دانشجویان پژوهش حاضر

اثر	بتا	معناداری
اثر مستقیم هوش معنوی بر هویت زنانه	۰/۳۰	۰/۰۰۷
اثر مستقیم توانمندی‌های منش بر هویت زنانه	۰/۲۳	۰/۰۱۲
اثر مستقیم هوش معنوی بر بهزیستی روان‌شناختی	۰/۱۷	۰/۰۶۱
اثر مستقیم توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی	۰/۱۹	۰/۰۴۸
اثر مستقیم هویت زنانه بر بهزیستی روان‌شناختی	۰/۳۸	۰/۰۰۱
اثر غیرمستقیم هوش معنوی بر بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه	۰/۱۴	۰/۰۰۱
اثر غیرمستقیم توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه	۰/۱۲	۰/۰۰۴

با توجه به نقش بهزیستی روان‌شناختی در سایر متغیرها، هدف این مطالعه بررسی رابطه هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم بود.

یافته‌های این پژوهش نشان داد که اثر مستقیم هوش معنوی بر هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم مثبت و معنادار بود. با اینکه پژوهشی درباره اثر هوش معنوی بر هویت زنانه یافت نشد، اما این یافته از جهاتی با یافته پژوهش‌های *Kazemi et al (2021)* و *Borjali & Khosravi (2016)* همسو بود. در تبیین اثر مستقیم هوش معنوی بر هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم می‌توان گفت که هوش معنوی به افراد کمک می‌کند تا درک عمیق‌تری از خود و جایگاه خود در جهان به‌دست

بر اساس نتایج شکل ۱ و جدول ۵، اثر مستقیم هوش معنوی و توانمندی‌های منش بر هویت زنانه و اثر مستقیم هویت زنانه بر بهزیستی روان‌شناختی مثبت و معنادار بود ($P < 0.05$)، اما اثر مستقیم هوش معنوی و توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی معنادار نبود ($P > 0.05$). همچنین، اثر غیرمستقیم هوش معنوی و توانمندی‌های منش با بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مثبت و معنادار بود ($P < 0.05$).

بحث و نتیجه‌گیری

آورند که این امر با مفهوم هویت زنانه نیز هم‌خوانی دارد. چون که هویت زنانه به‌ویژه در الگوهای بومی و فرهنگی اغلب با ارزش‌ها، معنا و نقش‌های اجتماعی و فرهنگی پیوند خورده است. بنابراین، هوش معنی می‌تواند به‌عنوان یک مکانیسم درونی، افراد را به سوی دستیابی به یک هویت پایدار و متعادل هدایت کند که هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم یکی از همین هویت‌های بومی، فرهنگی و اسلامی است. بنابراین، منطقی به نظر می‌رسد که هوش معنوی بر هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم اثر مثبت و معناداری داشته باشد.

یافته‌های دیگر این پژوهش نشان داد که اثر مستقیم توانمندی‌های منش بر هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم مثبت و معنادار بود. با اینکه پژوهشی درباره اثر هوش معنوی بر هویت زنانه یافت نشد، اما این یافته از جهاتی با یافته پژوهش‌های *Seifi Fathabad et al* (2024) و *Villacis et al* (2023) همسو بود. در تبیین اثر مستقیم توانمندی‌های منش بر هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم می‌توان گفت که توانمندی‌های منش با ایجاد یک چارچوب ارزشی و رفتاری پایدار به دانشجویان کمک می‌کند تا با هنجارها و انتظارات فرهنگی همسو شوند و این همسویی در دانشجویان زن می‌تواند به تثبیت هویت زنانه منجر شود. به عبارت دیگر، هر دو متغیر توانمندی‌های منش و هویت زنانه در تقویت سازه‌های اجتماعی و روان‌شناختی مانند سازگاری و هویت نقش موثری دارند و توانمندی‌های منش برگرفته از رویکرد روان‌شناسی مثبت‌نگر به ویژگی‌های شخصیتی و اخلاقی اشاره دارد که زمینه را برای بروز ارزش‌های اجتماعی و متعالی فراهم می‌آورد. بنابراین، منطقی به نظر می‌رسد که توانمندی‌های منش بر هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم اثر مثبت و معناداری داشته باشد.

همچنین، یافته‌های این پژوهش نشان داد که اثر مستقیم هوش معنوی بر بهزیستی روان‌شناختی غیرمعنادار بود. این یافته از جهاتی با یافته پژوهش‌های *Bahrampouri et al* (2026) و *Gholami et al* (2025) ناهمسو بود. در تبیین تفاوت نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های دیگر می‌توان به تفاوت در نمونه پژوهش اشاره کرد که پژوهش حاضر برخلاف پژوهش‌های قبلی فقط بر روی دانشجویان زن انجام شد و از آنجایی که دانشجویان زن با توجه به بستر فرهنگی ایران، ممکن است با چالش‌ها و فشارهای شخصی، خانوادگی و اجتماعی مواجه شوند، لذا می‌توان انتظار داشت که هوش معنوی بر

بهزیستی روان‌شناختی در دانشجویان زن اثر معناداری نگذارد. در تبیین عدم اثر معنادار هوش معنوی بر بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان دختر می‌توان گفت که انتظارات اجتماعی مرتبط با نقش‌های جنسیتی، فشارهای تحصیلی و نگرانی‌های مرتبط با آینده ممکن است باعث شود که حتی در صورت وجود هوش معنوی بالا میزان بهزیستی روان‌شناختی تغییر و بهبود چندانی پیدا نکند.

یافته‌های دیگر این پژوهش نشان داد که اثر مستقیم توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی غیرمعنادار بود. این یافته از جهاتی با یافته پژوهش‌های *Taheri et al* (2022) و *Xie et al* (2020) ناهمسو بود. در تبیین تفاوت نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های دیگر می‌توان به تفاوت در نمونه پژوهش اشاره کرد که پژوهش حاضر برخلاف پژوهش‌های قبلی که بر روی دانش‌آموزان و پرستاران انجام شد، بر روی دانشجویان انجام شد و از آنجایی که دانشجویان در مقایسه با دانش‌آموزان و پرستاران به دلیل نیازمند سازگاری با یک محیط جدید به نام دانشگاه با چالش‌ها و فشارهای شخصی، خانوادگی و اجتماعی بیشتری مواجه هستند، لذا می‌توان انتظار داشت که توانمندی‌های منفی بر بهزیستی روان‌شناختی در دانشجویان اثر معناداری نگذارد. در تبیین عدم اثر معنادار توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان دختر می‌توان گفت با اینکه توانمندی‌های منش یک عامل مثبت در سلامت است، اما ممکن است در برخی گروه‌ها با توجه به شرایط و طبق تعارض‌های ارزشی و فشارهای اجتماعی اثر متفاوتی داشته باشد. برای نمونه ممکن است توانمندی‌های منشی مانند شجاعت و استقلال برای دانشجویان دختر برخلاف انتظارات خانوادگی و اجتماعی باشد که این امر باعث شود در صورت وجود توانمندی منش بالا میزان بهزیستی روان‌شناختی تغییر و بهبود چندانی پیدا نکند.

علاوه بر آن، یافته‌های این پژوهش نشان داد که اثر مستقیم هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم بر بهزیستی روان‌شناختی مثبت و معنادار بود. با اینکه پژوهشی درباره اثر هوش معنوی بر هویت زنانه یافت نشد، اما این یافته از جهاتی با یافته پژوهش‌های *Seyf et al* (2024) و *Safari & Homaei* (2023) همسو بود. در تبیین اثر مستقیم هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم بر بهزیستی روان‌شناختی می‌توان گفت که هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم به ترکیبی از ارزش‌های سنتی و

مدرن در تعریف هویت زنان اشاره دارد که می‌تواند به‌عنوان یک سبک هویت موفق در نظر گرفته شود که با پذیرش خود و تعادل در نقش‌های اجتماعی همراه باشد و از این رو افزایش هویت زنانه سبب افزایش بهزیستی روان‌شناختی گردد. نکته حائز اهمیت دیگر اینکه هویت به‌عنوان یک سازه روان‌شناختی کلیدی فارغ از نوع و الگوی خاص آن می‌تواند باعث بهبود حس معنا، تعلق و پذیرش خود و دیگران شود و از این طریق سبب افزایش بهزیستی روان‌شناختی گردد.

دیگر یافته‌های این پژوهش نشان داد که اثر غیرمستقیم هوش معنوی بر بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم مثبت و معنادار بود. با اینکه پژوهشی درباره اثر هوش بر بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم یافت نشد، اما در تبیین این یافته می‌توان گفت که هوش معنوی به‌عنوان توانایی درک معنا و هدف در زندگی، ارتباط با یک نیروی متعالی و یکپارچه‌سازی ارزش‌های معنوی در تصمیم‌گیری‌ها و رفتارهای روزمره تعریف می‌شود و بهزیستی روان‌شناختی به‌عنوان حالتی از سلامت روانی با مولفه‌های پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، هدفمندی در زندگی و رشد شخصی شناخته می‌شود. در این میان، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم که به ترکیبی از ویژگی‌های سنتی و مدرن زنانه اشاره دارد و بر نقش‌های چندگانه زنان در خانواده و جامعه تاکید می‌کند و می‌تواند به‌عنوان یک میانجی بین هوش معنوی و بهزیستی روان‌شناختی عمل کند. در نتیجه، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم میانجی مناسبی بین هوش معنوی و بهزیستی روان‌شناختی بود و هوش معنوی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم توانست اثر مثبت و معناداری بر بهزیستی روان‌شناختی بگذارد.

دیگر یافته‌های این پژوهش نشان داد که اثر غیرمستقیم توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم مثبت و معنادار بود. با اینکه پژوهشی درباره اثر توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم یافت نشد، اما در تبیین این یافته می‌توان گفت که توانمندی‌های منش در رویکرد روان‌شناسی مثبت‌نگر به مجموعه‌ای از فضایل و نقاط قوت اخلاقی مانند شجاعت، انصاف، فروتنی، مهربانی،

خودکنترلی و سپاسگزاری اشاره دارد که نقشی موثر در بهبود و ارتقای کیفیت زندگی دارند. این توانمندی‌ها ضمن ایجاد چارچوبی برای رفتارهای سازگارانه و معنادار به فرد در مواجهه با چالش‌های زندگی کمک می‌کند و زمینه‌ساز رشد و شکوفایی می‌شود. بهزیستی روان‌شناختی به‌عنوان حالتی از سلامت روانی با مولفه‌های پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، هدفمندی در زندگی و رشد شخصی شناخته می‌شود. الگوی هویت زنانه برخلاف الگوهای سنتی یا مدرن بر انعطاف‌پذیری، بازتعریف نقش‌ها و پذیرش همزمان مسئولیت‌های شخصی، خانوادگی و اجتماعی تاکید دارد که می‌تواند اثر توانمندی‌های منش بر بهزیستی روان‌شناختی را میانجی کند. در نتیجه، هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم میانجی مناسبی بین توانمندی‌های منش و بهزیستی روان‌شناختی بود و توانمندی‌های منش از طریق هویت زنانه مبتنی بر الگوی سوم توانست اثر مثبت و معناداری بر بهزیستی روان‌شناختی بگذارد.

محدودیت‌های این پژوهش شامل محدود شدن نمونه پژوهش به دانشجویان زن دانشگاه‌های شهر تهران، عدم کنترل متغیرهای مزاحم و مداخله‌گر مانند وضعیت خانوادگی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی متفاوت و استفاده از ابزارهای خودگزارش‌دهی اشاره کرد. بنابراین، انجام پژوهش درباره دانشجویان مرد، دانشجویان دانشگاه‌های مختلف به تفکیک، کنترل برخی متغیرهای مزاحم و مداخله‌گر و استفاده از ابزارهای دیگرگزارش‌دهی پیشنهاد می‌شود. با توجه به نتایج این پژوهش برای افزایش بهزیستی روان‌شناختی می‌توان زمینه را برای بهبود و ارتقای هوش معنوی، توانمندی‌های منش و هویت زنانه از طریق کارگاه‌های آموزشی فراهم نمود. در نتیجه، سیاست‌گذاران آموزشی و فرهنگی باید در طراحی و اجرای برنامه‌های مرتبط با سلامت و بهزیستی به نقش متغیرهای فرهنگی، دینی و شخصیتی توجه نمایند.

تعارض منافع

بین نویسندگان این مقاله هیچ تعارض منافی وجود نداشت.

حامی مالی

این پژوهش بدون حامی مالی و با هزینه شخصی انجام شد.

ملاحظات اخلاقی

soldiers serving in reconnaissance units. *Military Medicine*, 189(3-4), 683-691. <https://doi.org/10.1093/milmed/usac253>

Hodgdon, B. T., Wong, J. D., & Pittman, P. S. (2023). The psychological well-being and physical health of sandwiched caregivers in the United States: A scoping review. *Families, Systems & Health*, 41(2), 240-255. <https://doi.org/10.1037/fsh0000716>

Huffman, M. K., Christ, S. L., Ferraro, K. F., Klenosky, D. B., Marceau, K., & Amireault, S. (2022). Measuring physical activity regulatory styles and identity among adults 55 years or older. *Journal of Aging Health*, 34(6-8), 775-785. <https://doi.org/10.1177/08982643211063349>

Kazemi, S., Ramezani, T., Bagherian, S., Baneshi, M., & Khoshnood, Z. (2021). The role of spiritual intelligence and identity styles in predicting psychological hardiness of students of Kerman University of Medical Sciences in 2018. *Journal of Jiroft University of Medical Sciences*, 8(1), 597-605. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.25382810.1400.8.1.7.6>

Khani, M., & Mahdian, H. (2023). Representation of the components of the third model of Muslim women in the media. *Journal of Science and Engineering Elites*, 8(4), 54-67. <https://elitesjournal.com/fa/page.php?rid=746>

Korkut, S., & Cetin, B. (2025). The relationship between spiritual intelligence and compliance with professional values in nursing students in Türkiye. *Journal of Religion and Health*, 64(3), 1770-1782. <https://doi.org/10.1007/s10943-025-02291-w>

Kretschmar, A., Wagner, L., Gander, F., Hofmann, J., Proyer, R., & Ruch, W. (2022). Character strengths and fluid intelligence. *Journal of Personality*, 90(6), 1057-1069. <https://doi.org/10.1111/jopy.12715>

Lanfranco, R. C., Martinez-Aguayo, J. C., & Arancibia, M. (2023). Assessing malingering and personality styles in dissociative identity disorder: A case study. *Neurocase*, 29(5), 141-150. <https://doi.org/10.1080/13554794.2024.2348218>

Li, H., Glecia, A., Opoku-Mensah, F., Labrecque, M. E., & Petrucka, P. (2025). Integrating psychological well-being and self-care behaviors into undergraduate nursing education curriculum: A scoping review. *Nursing Education Perspectives*, 46(6), 42-47. <https://doi.org/10.1097/01.nep.0000000000001466>

Loo, S. C., Ting, C. Y., Said, L. N., Mohamad, N. B., & Abd Jabar, A. H. A. B. (2024). Psychological well-being among government pharmacy staff in Sarawak and the associating factors. *International Journal of Occupational Safety and Ergonomics*, 30(3), 704-710. <https://doi.org/10.1080/10803548.2024.2327221>

McGrath, R. E. (2023). A summary of construct validity evidence for two measures of character strengths. *Journal of Personality Assessment*, 105(3), 302-313. <https://doi.org/10.1080/00223891.2022.2120402>

این پژوهش دارای کد اخلاق از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز با شناسه IR.IAU.AHVAZ.REC.1404.404 می‌باشد.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان این مقاله با یکدیگر مشارکت داشتند.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله، از همه کسانی که سهمی در انجام این پژوهش داشتند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

- Abdollahzadeh, H., Bagherpoor, M., Bozjmehrani, S., & Lotfi, M. (2009). *Spiritual intelligence (Concepts, assessments and its implications)*. Tehran: Ravansanji Publication. <https://opac.nlai.ir/opac-prod/bibliographic/1821942>
- Bahraei, M. R., & Haroon Rashidi, H. (2020). The effectiveness of positivism training on the life satisfaction and character strengths in the elderly men. *Aging Psychology*, 6(2), 179-189. <https://doi.org/10.22126/jap.2020.5647.1460>
- Bahrampour, L., Gholamitooranposhti, M., & Ghamari, M. (2026). Providing a model of the relationship between spiritual intelligence and psychological well-being with the mediating role of academic stress in adolescents suffering from nomophobia. *Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology*, 3(1), 1-15. <https://quarterlyecp.com/index.php/ecp/article/view/310>
- Borjali, Z., & Khosravi, Z. (2016). The relationship between components of spiritual intelligence and personal identity. *Quarterly Journal of New Thoughts on Education*, 12(1), 97-115. <https://doi.org/10.22051/jontoe.2016.2272>
- Farahmand, M., & Tavangar, M. (2018). A study of the relationship between dynamics of female identity and marital conflicts (Research field: The city of Yazd). *Journal of Applied Sociology*, 29, 157-180. <https://doi.org/10.22108/jas.2018.104320.1116>
- Gander, F., Wagner, L., Vylobkova, V., Kretschmar, A., & Ruch, W. (2024). Paragons of character-Character strengths and well-being of moral, creative, and religious exemplars. *Journal of Personality*, 92(6), 1514-1527. <https://doi.org/10.1111/jopy.12907>
- Gholami, S. S., Darvishi, Z., Majidpour, M., & Ashrafi, F. (2025). Relationship between spiritual intelligence and psychological well-being among students: Mediating role of professional ethics. *Ethics in Science and Technology*, 20(2), 87-96. <http://dx.doi.org/10.22034/ethicsjournal.20.2.11>
- Herman, O., Mac Gillavry, D. W., Hoschlova, E., & Ullrich, D. (2024). Character strengths of Czech army excellent officers as perceived by cadets and

- Siah, C. J. R., Goh, Y. S., Lee, J., Poon, S. N., Yong, J. Q. Y. O., & Tam, W. S. W. (2023). The effects of forest bathing on psychological well-being: A systematic review and meta-analysis. *International Journal of Mental Health Nursing*, 32(4), 1038-1054. <https://doi.org/10.1111/inm.13131>
- Taheri, A., Naami, A. Z., Amir Fakhraei, A., & Askar Atashafrooz, A. (2022). Relationship between character strength and social, psychological, and spiritual well-being with mediating use of character strength. *Journal of Psychological Science*, 21(110), 419-435. <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.21.110.419>
- Vekara, L., Kantanen, S., Kolho, K. L., Rasanen, K., Lakka, T., Huhtala, H., & et al. (2024). Psychological well-being of children and adolescents with inflammatory bowel disease. *Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition*, 78(6), 1287-1296. <https://doi.org/10.1002/jpn3.12220>
- Villacis, J. L., Naval, C., & De la Fuente, J. (2023). Character strengths, moral motivation and vocational identity in adolescents and young adults: A scoping review. *Current Psychology*, 42, 23448-23463. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03427-x>
- Walter, O., Kasler, J., & Routray, S. (2024). Emotional intelligence, spiritual intelligence, depression and anxiety, and satisfaction with life among emerging adults in Israel and India: the impact of gender and individualism/collectivism. *BMC Psychology*, 12(332), 1-12. <https://doi.org/10.1186/s40359-024-01806-6>
- Wang, X., Yu, H., Zeng, W., Hong, Y., Huang, F., Yang, X., & Wang, Y. (2024). Psychological well-being of patients in reproductive medicine center: Clinicians' perspectives. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 42(5), 855-868. <https://doi.org/10.1080/02646838.2023.2188893>
- Xie, J., Liu, M., Zhong, Z., Zhang, Q., Zhou, J., Wang, L., & et al. (2020). Relationships among character strengths, self-efficacy, social support, depression, and psychological well-being of hospital nurses. *Asian Nursing Research*, 14(3), 150-157. <https://doi.org/10.1016/j.anr.2020.06.002>
- Naddaf, S. A., & Lavy, S. (2023). Character strengths' change during COVID-19. *Journal of Happiness Studies*, 24(1), 185-210. <https://doi.org/10.1007/s10902-022-00575-6>
- Nilsson, H. (2024). Spiritual intelligence: A vital component of consolation within rehabilitation for medical social workers. *Social Work in Health Care*, 63(8-10), 585-599. <https://doi.org/10.1080/00981389.2024.2425611>
- Parattukudi, A., Maxwell, H., Dubois, S., & Bedard, M. (2022). Women's spiritual intelligence is associated with fewer depression symptoms: Exploratory results from a Canadian sample. *Journal of Religion and Health*, 61(1), 433-442. <https://doi.org/10.1007/s10943-021-01412-5>
- Peterson, Ch., & Seligman, M. E. P. (2004). *Character strengths and virtues: A handbook and classification*. Washington, D.C.: APA Press and Oxford University Press. <https://ppc.sas.upenn.edu/resources/questionnaires-researchers/survey-character-strengths>
- Rajan, V., Marimuthu, Y., Menon, V., Saya, G. K., & Raj, R. (2024). Effect of spiritual intelligence and employment status on the association between education and depressive symptoms among adults in rural Puducherry, India: A mediation analysis. *The International Journal of Social Psychiatry*, 70(8), 1453-1460. <https://doi.org/10.1177/00207640241270755>
- Razavi, S. A. (2025). The third pattern of women in the second step of the Islamic Revolution: women of resistance and their role in realizing a new Islamic civilization. *Encyclopaedia of Management Sciences*, 2(12), 88-98. <https://lajournal.ir/fa/paper.php?pid=187>
- Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(6), 1069-1081. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.57.6.1069>
- Safari, P., & Homaei, R. (2023). Testing the model of psychological well-being based on moral identity and tolerance of disturbance with the mediation of resilience in female students. *Psychological Achievement*, 30(2), 183-202. <https://doi.org/10.22055/psy.2022.40937.2857>
- Seifi Fathabad, S., Kamyabi, M., Hajipour Abai, N., & Manzari Tavakoli, H. (2024). The model of professional ethics based on teacher's character abilities and emotions: The mediating role of moral identity. *Ethics in Science and Technology*, 19(2), 113-120. <http://dx.doi.org/10.22034/ethicsjournal.19.2.113>
- Seyf, M. H., Negahdari, S., & Abnavi, E. (2024). The mediating effect of life orientation, assertiveness and psychological well-being in relation to moral intelligence and the prevention of virtual identity. *Social Psychology Research*, 14(54), 45-60. <https://doi.org/10.22034/spr.2024.430343.1894>